

OBSAH

ÚVOD	5
I. NÁVOD K POUŽITÍ	5
I.1. Literatura k metodologii společenských věd	7
I.2. K nedostatkům marxistické metodologie společenských věd	9
II. SPECIFIČNOST POZNÁNÍ SPOLEČNOSTI	12
II.1. Příroda a společnost	12
II.2. Co je společnost	13
II.3. Společenské vědy	15
II.4. Úloha jazyka ve vědeckém poznání	16
II.5. Operacionalizace pojmů ve společenských vědách	19
II.6. Kognitivní a hodnotící soudy	21
II.7. Hodnotící pojmy a hodnotící soudy	22
<u>I. ČÁST - FILOZOFICKÁ VÝCHODISKA A METODOLOGICKÉ PŘÍSTUPY POLITICKÝCH</u> <u> TEORIÍ</u>	25
1. KAPITOLA - NORMATIVNÍ TEORIE	26
1.1. Platon	27
1.2. Aristoteles	28
1.3. M. Scheler	30
2. KAPITOLA - EMPIRICKO ANALYTICKÉ TEORIE	32
2.1. Analytický přístup	33
2.2. Nomologické poznání	35
2.3. Nehodnotící poznání	37
2.4. Funkcionalismus	45
3. KAPITOLA - KRITICKÉ DIALEKTICKÉ TEORIE	45
3.1. Dialektika	46
3.2. Hegel	46
3.3. Marx	48
3.4. Západní neomarxismus Frankfurtské školy	51
3.5. Metodické přístupy politických věd	53
<u>II. ČÁST - IDEOLOGIE</u>	56
4. KAPITOLA - GENESE A ŠÍŘENÍ IDEJÍ	56
4.1. Determinace zrodu idejí	56
4.2. Šíření idejí a jejich úloha	66
4.3. Kauzální a funkcionální souvislosti idejí ve společenském systému	70
4.4. Teorie „spřízněnosti volbou“	72
5. KAPITOLA - VÝVOJ POJETÍ IDEOLOGIE	75
5.1. Pojem ideologie	75
5.2. Počátek zkoumání ideologie	77
5.3. Kritika překážek poznání v počátcích novověké filozofii	78

5.4. Francouzské osvícenství 18.století	81
5.5. První ideolog - Destutt de Tracy a Napoleon	82
5.6. Ideologie jako "nutně falešné vědomí". K.Marx	85
5.7. Pozitivistické pojetí ideologie	87
5.8. Freudismus	90
5.9. Sociologie věděni. M.Scheler, K.Mannheim	92
6. KAPITOLA - IDEOLOGIE , JEJÍ STRUKTURA A ÚLOHA	98
6.1. Ideje a společenské chování a jednání	98
6.2. Neutrální pojetí ideologie	101
6.3. Ideologické systémy, jejich obsah a struktura	101
6.4. Ideologie a diferenciacie společnosti	102
6.5. Klasifikace a typologie ideologií	106
6.6. Souhrnná typologie ideologií. Návrh	112
6.7. Funkce ideologií	120
6.8. Vývojový cyklus ideologií	122
<u>III. ČÁST - IDEOLOGIE „ZÁPADNÍ DEMOKRACIE“</u>	127
7. KAPITOLA - PROBLÉM KONCE IDEOLOGIE	128
7.1. Teorie o konci velkých ideologií	128
7.2. „Konec ideologií“ a teorie konvergence	129
7.3. Ideologická konvergence ve vývoji programů politických stran	134
7.4. Civilní náboženství?	138
7.5. Změny hodnotových orientací - zárodky nové ideologie?	139
7.6. Tichá revoluce. R.Inglehart	140
7.7. Od tradičních hodnot ko hodnotám seberozvíjení	145
7.8. Změny hodnot, politické postoje	147
8. KAPITOLA - HISTORIE UTVÁŘENÍ IDEOLOGIE „ZÁPADNÍ DEMOKRACIE“	151
8.1. Složení ideologie „západní demokracie“	151
8.2. Politické osvícenské ideologie a teorie	155
8.3. Tomáš Hobbes (1588 - 1679)	155
8.4. John Locke (1632 - 1704), (Parlamentní demokracie 160, Právo většiny 161, Dělbá státní moci 162, Princip tolerance 1963).	158
8.5. Jean Jacques Rousseau (1712 - 1778)	163
8.6. Základní směry pojetí moderního státu	167
8.7. Demokracie dnes	170
9. KAPITOLA - KŘESŤANSTVÍ, LIBERALISMUS A SOCIALISMUS V IDEOLOGII „ZÁPADNÍ DEMOKRACIE“	173
9.1. Liberalismus	173
9.2. Křesťanství	180
9.3. Socialismus	188
Stručný rejstřík	193